

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МАТЕРІАЛИ
101 – й
підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
Вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
10, 12, 17 лютого 2020 року

Чернівці – 2020

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 101 – і підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (м. Чернівці, 10, 12, 17 лютого 2020 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2020. – 488 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 101 – і підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (м.Чернівці, 10, 12, 17 лютого 2020 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

професор Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-843-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2020

Паліс С.Ю.

ОСОБЛИВОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ В ПЕРЕДПЛОДОВОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ

Кафедра гістології, цитології та ембріології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Вивчення особливостей та критичних періодів пренатального розвитку будови зубо-щелепної системи людини є актуальним напрямком морфологічного дослідження, який сприяє вирішенню важливої медико-соціальної проблеми – удосконалення методів профілактики, ранньої діагностики та ефективної корекції вроджених вад і лікування набутих захворювань нижньої щелепи людини.

Метою дослідження було з'ясувати особливості морфогенезу, будови нижньої щелепи в динаміці пренатального періоду розвитку людини.

Досліджено 30 препаратів передплодів людини 14,0-80,0 мм тім'яно-куприкової довжини (ТКД). Усі дослідження виконувалися з дотриманням основних біоетичних положень GCP (1996 р.), Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину (від 04.04.1997 р.), Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участю людини (1964-2013 рр.), наказу МОЗ України № 690 від 23.09.2009 р., № 616 від 03.08.2012 р. та згідно методичних рекомендацій. Застосовано комплекс методів морфологічного дослідження (антропометрія; мікромакроскопія; виготовлення гістологічних зразків; морфометрія; тривимірне комп’ютерне реконструювання; статистичний аналіз.

З'ясовано, що на 11-му тижні розвитку відбувається прискорене зростання довжини кістки нижньої щелепи. Часова динаміка зміни цього морфометричного показника описується математичною функцією $y = -6,1289 + 1,1277*x$; $r = 0,8891$; $p = 0.00001$. Вивчення вікових змін довжини нижньої щелепи показало, що на 10-му тижні передплодового періоду ВУР відбувається прискорене зростання її довжини ($y = -6,3851 + 1,041*x$; $r = 0,9374$; $p = 0.00001$). На початку передплодового періоду темпи росту показника уповільнені, але з 9-го тижня спостерігається прискорене зростання ($y = -4,5904 + 1,1074*x$; $r = 0,8662$; $p = 0.00001$). Вивчення динаміки змін відстані між підборідними отворами нижньої щелепи показало зменшення її на 9-му тижні розвитку, а потім інтенсивне зростання, починаючи з початку 10-го тижня, і до кінця передплодового періоду розвитку ($y = 0,2227 + 0,2039*x$; $r = 0,5738$; $p = 0,0009$). Кут нижньої щелепи має загальну тенденцію до зменшення впродовж передплодового періоду розвитку – від $90,18 \pm 0,55^\circ$ (7-й тиждень) до $82,12 \pm 1,17^\circ$ (12-й тиждень). Слід зазначити, що після різкого зменшення цього кута до кінця 8-го тижня розвитку ($79,32 \pm 1,03^\circ$), починається інтенсивне його зростання впродовж 9-го тижня, і така тенденція спостерігається до кінця пренатального періоду онтогенезу ($y = 93,8224 - 0,9577*x$; $r = -0,4140$; $p = 0,0229$).

Критичними періодами морфогенезу нижньої щелепи людини є 6-й тиждень (початок формування нижньої щелепи з вентральних відростків нижньощелепної дуги), 9-10-й тижні (період інтенсивного росту органа), що може ініціювати формування в ці періоди варіантів будови та може бути часом виникнення вроджених вад щелепно-лицевої ділянки.

Пентелейчук Н.П.

3D-РЕКОНСТРУКЦІЇ СУХОЖИЛКОВИХ СТРУН ПЕРЕДСЕРДНО-ШЛУНОЧКОВИХ КЛАПАНІВ СЕРЦЯ ПЛОДІВ

Кафедра гістології, цитології та ембріології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Сучасні методи морфології вже неможливо уявити без використання цифрових технологій, одним з векторів розвитку яких є 3D- реконструкція за серійними гістологічними зразками, що дозволяє проводити дослідження тієї або іншої структури не тільки на площині